

Rozvod - Estónsko

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [et](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov: [en](#).

OBSAH

- 1 Aké sú podmienky na dosiahnutie rozvodu?
- 2 Aké sú dôvody na rozvod?
- 3 Aké sú právne dôsledky rozvodu, pokiaľ ide o:
 - 3.1 osobné vzťahy medzi manželmi (napr. priezvisko)
 - 3.2 rozdelenie majetku manželov
 - 3.3 maloleté deti manželov
 - 3.4 vyživovaciu povinnosť voči druhému z manželov?
- 4 Čo znamená v praxi právny pojem „rozluka“?
- 5 Aké sú podmienky rozluky?
- 6 Aké sú právne dôsledky rozluky?
- 7 Čo znamená v praxi pojem „vyhlásenie manželstva za neplatné“ („anulovanie manželstva“)?
- 8 Aké sú podmienky anulovania manželstva?
- 9 Aké sú právne dôsledky anulovania manželstva?
- 10 Existujú alternatívne mimosúdne spôsoby riešenia otázok týkajúcich sa rozvodu bez toho, aby bolo potrebné sa obrátiť na súd?
- 11 Kde treba podať žiadosť (návrh) o rozvod / rozluku / anulovanie manželstva? Aké formálne náležitosti treba dodržať a aké doklady musím pripojiť k žiadosti?
- 12 Môžem získať právnu pomoc na pokrytie nákladov konania?
- 13 Dá sa odvolať proti rozhodnutiu o rozvode manželstva / rozluke / anulovaní manželstva?
- 14 Čo musím urobiť pre to, aby bolo rozhodnutie o rozvode / rozluke / anulovaní manželstva, ktoré vydal súd iného členského štátu, uznané v tomto členskom štáte?
- 15 Na ktorý súd sa mám obrátiť, ak sa chcem odvolať proti uznaniu rozhodnutia o rozvode / rozluke / anulovaní manželstva, ktorý vydal súd v inom členskom štáte? Aký postup sa uplatňuje v týchto prípadoch?
- 16 Aké rozvodové právo uplatňuje súd v rozvodovom konaní medzi manželmi, ktorí nemajú bydlisko v tomto členskom štáte, alebo ktorí majú inú štátnu príslušnosť?

1 Aké sú podmienky na dosiahnutie rozvodu?

Rozvod môže povoliť matrika alebo notár na základe spoločného písomného návrhu v prípade dohody manželov, alebo súd v konaní začatom na návrh jedného z manželov proti druhému. Druhá možnosť sa uplatňuje, ak manželia nesúhlasia s rozvodom alebo jeho podmienkami, alebo ak matrika nemá právomoc povoliť rozvod.

2 Aké sú dôvody na rozvod?

Matrika alebo notár môže povoliť rozvod na základe spoločného písomného návrhu v prípade dohody manželov, a ak majú obaja manželia trvalé bydlisko v Estónsku.

Súd môže povoliť rozvod v konaní začatom na návrh jedného z manželov proti druhému.

3 Aké sú právne dôsledky rozvodu, pokiaľ ide o:

3.1 osobné vzťahy medzi manželmi (napr. priezvisko)

Rozvod neovplyvňuje osobné vzťahy medzi manželmi. Pri rozvode môže súd alebo matrika na požiadanie obnoviť predchádzajúce priezvisko osoby, inak si človek ponechá priezvisko, ktoré prijal na základe uzatvorenia manželstva.

3.2 rozdelenie majetku manželov

Pri rozvode sa majetok manželov rozdelí podľa ich majetkového režimu. V prípade spoločného majetku si ho manželia obvykle rozdelia rovnakým dielom v súlade s ustanoveniami o ukončení spoločného vlastníctva. Čo tvorí spoločný majetok sa stanovuje pri ukončení majetkového režimu. Manželia nie sú povinní rozdeliť si pri rozvode svoj spoločný majetok. Kým si manželia spoločný majetok nerozdelia, naďalej spoločne vykonávajú práva a plnia si povinnosti, ktoré s ním súvisia. Manželia majú navyše právo mať v spoločnej držbe akékoľvek veci, ktoré tvoria súčasť ich spoločného majetku. Keď zaniká majetkový režim, v rámci ktorého dochádza k nárastu aktív a tieto sú zdieľané, určí sa hodnota aktív manželov a finančné nároky vyplývajúce zo zaniknutého spoločného majetku.

Ak si manželia chcú pri rozvode rozdeliť spoločný majetok, ten sa rozdelí na základe zvoleného majetkového režimu manželov alebo podľa zmluvy o spoločnom majetku manželov. V prípade, že manželia podpísali zmluvu o spoločnom majetku manželov, táto zmluva sa v čase rozvodu ukončí. Na základe ukončenia zmluvy o majetku manželov v dôsledku rozvodu zaniknú všetky práva a povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o majetku manželov. Majetok sa rozdeľuje podľa zmluvy o majetku manželov.

3.3 maloleté deti manželov

Rozvod ako taký neovplyvňuje rodičovské práva a povinnosti manželov a rodičia si zachovávajú spoločnú starostlivosť o deti.

Vo všeobecnosti by sa rodičia mali dohodnúť na tom, s kým bude dieťa žiť, kto sa bude podieľať na výchove dieťaťa a v akom rozsahu, ako aj na tom, akým spôsobom a ako dlho bude prebiehať platenie výživného. Mesačná platba na jedno dieťa nesmie byť nižšia ako polovica minimálnej mesačnej mzdy, ktorú stanoví estónska vláda.

Ak rodičia nechcú alebo nedokážu vykonávať právo na spoločnú starostlivosť o deti, každý z rodičov má právo požiadať súd o čiastočný alebo úplný prevod práv na starostlivosť o dieťa na svoju osobu.

3.4 vyživovaciu povinnosť voči druhému z manželov?

Rozvedený(-á) manžel(-ka) má právo dostávať výživné:

1. kým dieťa nedosiahne vek troch rokov, ak sa rozvedený(-á) manžel(-ka) po rozvode nedokáže užiť v dôsledku starostlivosti o spoločné dieťa manželov;
2. ak sa rozvedený(-á) manžel(-ka) po rozvode nedokáže užiť v dôsledku svojho veku alebo zdravotného stavu a ak potreba pomoci vyplývajúca z veku alebo zo zdravotného stavu existovala už v čase rozvodu. Výživné v dôsledku veku alebo zdravotného stavu možno od rozvedeného manžela (rozvedenej manželky) vymáhať aj v prípade, že potreba pomoci v dôsledku veku alebo zdravotného stavu nastala až v čase, keď manžel (-ka) prišiel (prišla) o právo získať od manžela (manželky) výživné na základe iných právnych ustanovení. Výživné sa bude platiť, až kým osoba oprávnená dostávať výživné nebude schopná zabezpečiť si finančný príjem.

Otec dieťaťa je povinný platiť výživné matke dieťaťa počas ôsmich týždňov pred narodením dieťaťa a dvanástich týždňov po narodení dieťaťa.

Súd môže rozvedeného(-ú) manžela(-ku) zbaviť povinnosti platiť výživné z dôvodov stanovených v právnych predpisoch.

Rozvedený(-á) manžel(-ka) oprávnený(-á) dostávať výživné môže požiadať o určenie zákonnej povinnosti platiť výživné až po podaní žaloby.

4 Čo znamená v praxi právny pojem „rozluka“?

Manželia sa považujú za rozlúčených, ak neudržiavajú spoločnú domácnosť ani manželské spolužitie a ak aspoň jeden z manželov zjavne nechce tieto atribúty obnoviť alebo vytvoriť.

5 Aké sú podmienky rozluky?

Manželia žijú oddelene.

6 Aké sú právne dôsledky rozluky?

Ak sú manželia rozlúčení, každý z nich môže:

1. vzniesť voči druhému z manželov nárok na ľubovoľné predmety, ktoré sa používali v záujme rodiny, ak manžel(-ka) potrebuje dané predmety vo svojej oddelenej domácnosti a má oprávnený záujem naďalej ich používať. Celé štandardné vybavenie domácnosti, ktoré manželia spoločne vlastnia, sa medzi nich rozdelí na základe zásady rovnosti. Vo všeobecnosti môžu obaja manželia vzniesť nárok na získanie osobného hnuiteľného majetku do svojho osobného vlastníctva. Všetok majetok v spoločnom vlastníctve (t. j. predovšetkým v spoločnom vlastníctve manželov) sa rozdelí spravodlivo a zohľadnia sa pritom záujmy každého z manželov a detí;
2. požiadať druhého z manželov o prevod ubytovacích priestorov, ktoré rodina spoločne využívala, alebo ich časti do výlučného používania žiadateľa, ak je to potrebné, aby sa predišlo vážnym osobným konfliktom. Hoci by rozhodnutie malo byť v prvom rade založené na prednostných právach vlastníka obydla, obydla je možné ponechať na užívanie aj tomu z manželov, ktorý nie je vlastníkom, ak to súd považuje za nevyhnutné s ohľadom na prostriedky oboch manželov a záujmy detí.

Ak sú manželia rozlúčení, každý z nich musí platiť výživné vo forme pravidelných platieb určitej sumy peňazí na pokrytie nákladov, ktoré vynaložil druhý z manželov v záujme rodiny.

7 Čo znamená v praxi pojem „vyhlásenie manželstva za neplatné“ („anulovanie manželstva“)?

Zrušenie manželstva znamená, že manželstvo sa považuje za neplatné od úplného začiatku. O zrušení manželstva môže rozhodnúť iba súd.

8 Aké sú podmienky anulovania manželstva?

Manželstvo môže byť zrušené iba na základe dôvodov neplatnosti manželstva uvedených v zákone o rodinnom práve (perekonnaseadus), t. j. súd môže zrušiť manželstvo na základe žaloby, ak:

1. pri uzavretí manželstva bola porušená požiadavka týkajúca sa minimálneho veku pre manželstvo alebo požiadavka týkajúca sa spôsobilosti na právne úkony;
2. pri uzavretí manželstva bol porušený zákaz uzavretia manželstva stanovený v zákone;
3. pri uzavretí manželstva boli porušené formálne požiadavky stanovené v zákone;
4. v čase uzavretia manželstva aspoň jeden z manželov trpel dočasnou duševnou poruchou alebo nebol schopný uplatňovať svoju vôľu z nejakého iného dôvodu;
5. manželstvo bolo uzavreté podvodom alebo pod nátlakom vrátane zatajenia zdravotného stavu alebo iných osobných údajov niektorého z manželov, ak sú tieto informácie dôležité pre platnosť manželstva;
6. jeden alebo obaja manželia nemali v úmysle plniť záväzky vyplývajúce z manželského stavu, ale manželstvo uzavreli z iných dôvodov, predovšetkým s cieľom získať povolenie na pobyt v Estónsku (manželstvo z rozumu);
7. manželia majú rovnaké pohlavie v dôsledku zmenu pohlavia vykonanej počas manželstva.

Okrem toho sa manželstvo považuje za neplatné, ak:

1. manželstvo uzavreli osoby rovnakého pohlavia;
2. uzavretie manželstva potvrdila osoba, ktorá nemá právomoci sobášiaceho úradníka alebo
3. aspoň jedna strana nevyjadrila želanie vstúpiť do manželstva.

9 Aké sú právne dôsledky anulovania manželstva?

Zrušenie manželstva znamená, že manželstvo sa považuje za neplatné od úplného začiatku Osoby, ktorých manželstvo bolo zrušené, nemajú voči sebe žiadne práva ani povinnosti vyplývajúce z manželstva (vrátane práv a povinností vyplývajúcich zo zmluvy o spoločnom majetku manželov, ktorá sa tiež považuje za neplatnú).

Ak sa manželstvo zruší z dôvodu, že jeden z nastávajúcich manželov zatajil pred svojím nastávajúcim manželským partnerom skutočnosť, že je už ženatý/vydatá, alebo ovplyvnil svojho nastávajúceho manželského partnera tak, že vstúpil do manželstva podvodom alebo pod nátlakom, súd môže nariadiť vyplácanie podpory pre osobu, ktorá s ním/ňou žila v neplatnom manželstve, a to uplatnením predpisov týkajúcich sa platenia výživného manželskému partnerovi. Na požiadanie zmanipulovanej osoby môže súd na majetkový režim manželov (t. j. spoločný majetok manželov) uplatniť ustanovenia týkajúce sa spoločného majetku manželov.

Deti narodené z manželstva, ktoré bolo zrušené, majú rovnaké práva a povinnosti ako deti narodené z riadneho manželstva.

10 Existujú alternatívne mimosúdne spôsoby riešenia otázok týkajúcich sa rozvodu bez toho, aby bolo potrebné sa obrátiť na súd?

Manželstvo sa môže rozviesť na matrike alebo u notára na základe dohody manželov. Právne dôsledky rozvodu (napr. rozdelenie majetku manželov) sa môžu riešiť dohodou medzi rozvádzajúcimi sa manželmi.

Ak však vznikne medzi manželmi spor týkajúci sa okolností rozvodu, neexistujú žiadne mimosúdne spôsoby riešenia.

11 Kde treba podať žiadosť (návrh) o rozvod / rozluku / anulovanie manželstva? Aké formálne náležitosti treba dodržať a aké doklady musím pripojiť k žiadosti?

Návrh na rozvod manželstva sa môže podať:

1. na matrike v mieste bydliska jedného z manželov (ak majú obaja manželia bydlisko v Estónsku);
2. u notára;
3. na súde prvej inštancie, do ktorého príslušnosti patrí miesto bydliska odporcu (miestny súd).

Návrh na zrušenie manželstva sa podáva na súde v mieste bydliska odporcu.

Manželstvo sa môže rozviesť na matrike na základe spoločného osobného písomného návrhu manželov. Manželia musia v návrhu potvrdiť, že medzi nimi neexistujú žiadne spory týkajúce sa detí, rozdelenia spoločného majetku ani platenia výživného. Návrh na rozvod manželstva musí byť doplnený dokumentom potvrdzujúcim uzavretie manželstva. Ak sa jeden z manželov nemôže z oprávnených dôvodov osobne zúčastniť podávania spoločného návrhu na matrike, môže podať samostatný návrh overený notárom. Dokumenty v cudzom jazyku sa musia na matrike predložiť s prekladom overeným notárom, konzulárnym úradníkom alebo úradným prekladateľom. Každý dokument potvrdzujúci uzavretie manželstva, ktorý bol vydaný v cudzom jazyku, musí byť úradne overený alebo opatrený *osvedčením* (apostilou), pokiaľ nie je v medzinárodnej dohode stanovené inak.

Manželstvo sa môže rozviesť u notára na základe spoločného osobného písomného návrhu manželov. Návrh na rozvod manželstva musí byť doplnený dokumentom potvrdzujúcim uzavretie manželstva. Ak sa jeden z manželov nemôže z oprávnených dôvodov osobne zúčastniť podávania spoločného návrhu na matrike, môže podať samostatný návrh overený notárom. Dokumenty v cudzom jazyku sa musia na matrike predložiť s prekladom overeným notárom, konzulárnym úradníkom alebo úradným prekladateľom. Každý dokument potvrdzujúci uzavretie manželstva, ktorý bol vydaný v cudzom jazyku, musí byť úradne overený alebo opatrený *osvedčením* (apostilou), pokiaľ nie je v medzinárodnej dohode stanovené inak.

V manželskej veci, v ktorej má rozhodovať estónsky súd, sa návrh podá na súde, ktorý je príslušný v mieste spoločného bydliska manželov, a ak spoločné bydlisko nemajú, na súde, ktorý je príslušný v mieste bydliska odporcu. Ak miesto bydliska odporcu neleží v Estónsku, návrh sa podá na súde, ktorý je príslušný v mieste bydliska maloletého dieťaťa oboch účastníkov konania, alebo, ak účastníci konania nemajú maloleté dieťa, na súde, ktorý je príslušný v mieste bydliska navrhovateľa. V prípade podania návrhu na rozvod manželstva, rozluku alebo zrušenie manželstva na súde musí stanovenie žalobného nároku spĺňať všetky formálne požiadavky uvedené v Občianskom súdnom poriadku (tsiviilkohtumenetluse seadustik) týkajúce sa občianskoprávnej žaloby. Stanovenie žalobného nároku a všetky listinné dôkazy musia byť súdu predložené v písomnej alebo elektronickej podobe, v estónčine a vo formáte A4.

V stanovení žalobného nároku je potrebné uviesť meno súdu, osobné informácie týkajúce sa žiadateľa a odporcu (manželia), ako aj ich spoločných detí a jasne vyjadrený nárok navrhovateľa. Okrem toho tam musia byť uvedené skutkové okolnosti, na ktorých je nárok založený, a navrhovateľ musí uviesť a predložiť aj všetky dôkazy, ktoré má k dispozícii.

V stanovení žalobného nároku sa v prípade delenia spoločného majetku okrem uvedených skutočností uvádza zloženie majetku a miesto, kde sa nachádza, hodnota celého vlastníctva navrhovateľa a návrh na rozdelenie spoločného majetku. Ak manželia uzavreli zmluvu o spoločnom majetku manželov, je potrebné ju pripojiť k stanoveniu žalobného nároku.

Stanovenie žalobného nároku musí byť podpísané navrhovateľom alebo jeho zástupcom. Ak ho podpísal zástupca, pripojí splnomocnenie alebo iný dokument dokazujúci jeho splnomocnenie.

12 Môžem získať právnu pomoc na pokrytie nákladov konania?

Ak osoba žiadajúca o právnu pomoc nie je v dôsledku svojej finančnej situácie schopná zaplatiť súdne trovy alebo je schopná zaplatiť ich iba čiastočne, alebo na splátky a je dostatočný dôvod domnievať sa, že zamýšľaná účasť v konaní bude úspešná, súd môže úplne alebo čiastočne oslobodiť túto osobu od povinnosti zaplatiť súdne trovy a príslušné výdavky uhradí štát.

13 Dá sa odvolať proti rozhodnutiu o rozvoze manželstva / rozluke / anulovaní manželstva?

Proti rozsudku o rozvoze, rozluke alebo zrušení manželstva je možné sa odvolať podľa všeobecných ustanovení, ktorými sa riadi odvolacie konanie, ak odvolávajúci sa zistí, že rozsudok prijatý súdom prvej inštancie je založený na nesprávnom právnom posúdení (napríklad súd prvej inštancie nesprávne uplatnil ustanovenia hmotného práva alebo procesného práva).

14 Čo musím urobiť pre to, aby bolo rozhodnutie o rozvoze / rozluke / anulovaní manželstva, ktoré vydal súd iného členského štátu, uznané v tomto členskom štáte?

V súlade s nariadením Rady (ES) č. 2201/2003 sa rozsudok o rozvoze vynesený v jednom členskom štáte automaticky uznáva v ostatných členských štátoch Európskej únie (s výnimkou Dánska) bez toho, aby sa vyžadoval akýkoľvek osobitný postup.

15 Na ktorý súd sa mám obrátiť, ak sa chcem odvolať proti uznaniu rozhodnutia o rozvoze / rozluke / anulovaní manželstva, ktorý vydal súd v inom členskom štáte? Aký postup sa uplatňuje v týchto prípadoch?

Rozhodnutie o rozvoze, rozluke alebo zrušení manželstva je možné napadnúť na odvolacom súde členského štátu, ako je uvedené v zozname v nariadení Rady (ES) č. 2201/2003.

V Estónsku túto funkciu plní obvodový súd.

Postup a termín pre podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu budú uvedené v rozhodnutí súdu.

16 Aké rozvodové právo uplatňuje súd v rozvodovom konaní medzi manželmi, ktorí nemajú bydlisko v tomto členskom štáte, alebo ktorí majú inú štátnu príslušnosť?

V prípade rozvodu sa uplatňujú právne predpisy krajiny, v ktorej sa nachádza miesto spoločného bydliska manželov. Ak majú manželia bydlisko v rôznych krajinách, ale majú rovnaké občianstvo, všeobecné právne dôsledky manželstva sú určené právnymi predpismi krajiny, ktorej občanmi sú. Ak majú manželia bydlisko v rôznych krajinách a majú rôzne občianstvo, všeobecné právne dôsledky manželstva sú určené právnymi predpismi krajiny ich posledného spoločného bydliska za predpokladu, že jeden z manželov má bydlisko v danej krajine. Ak na základe uvedených skutočností nie je možné stanoviť právne predpisy, ktorými sú určené všeobecné právne dôsledky manželstva, uplatnia sa právne predpisy krajiny, s ktorou majú manželia najsilnejšie väzby akéhokoľvek iného druhu.

V prípade, že podľa uvedených právnych predpisov nie je rozvod povolený alebo je povolený iba za veľmi prísnych podmienok, uplatnia sa estónske právne predpisy, ak má jeden z manželov bydlisko v Estónsku alebo je držiteľom estónskeho občianstva, prípadne ak mal bydlisko v Estónsku alebo bol držiteľom estónskeho občianstva v čase uzavretia manželstva.

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Posledná aktualizácia: 08/01/2020